

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 507

г., 22.05.2023 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 7-МИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на петнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Николай Джурковски
Членове: Александър Желязков
Емилия Колева

при участието на секретаря Таня Ж. Петрова Вълчева
в присъствието на прокурора Л. Ц. Р.
като разгледа докладваното от Николай Джурковски Въззивно частно наказателно дело № 20231000600485 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.440 ал. 2 във вр. с глава 22 от НПК.

С протоколно определение на СГС, НО, 19 състав от 31.03.2023 г. по протокол № 1574 от същата дата, постановено НЧД № 1376/2023 г. по описа на съда, е оставено без уважение искането на лишения от свобода Я. А. Ф. за допускане на условно предсрочно освобождаване на остатъка от търпяното от него наказание лишаване от свобода по НЧД № 4781/2019 г. по описа на СГС.

Срещу така постановеното определение е постъпила частна жалба от осъдения Я. А. Ф. с оплаквания, че е неоснователно и с искане да бъде отменено. В жалбата си осъденият се надява, че ще бъде отчетено цялостното му поведение в местата за лишаване от свобода, както и наградите за добро поведение, които е получил. Твърди, че оценката на риска от рецидив е 28 точки и че това граничи с минимума. Моли да бъде отменено атакуваното определение на СГС и да бъде постановено ново, с което да бъде освободен условно предсрочно от затвора.

В проведеното открито съдебно заседание пред въззивната инстанция осъденият Я. А. Ф. поддържа жалбата си срещу определението на СГС, а в последната си дума моли да бъде освободен условно предсрочно.

В заседанието пред въззивния съд служебният защитник на осъдения Я. А. Ф. - адвокат М. - счита, че от представените по делото писмени и гласни доказателства може да се направи извод, че са налице предпоставките за условно предсрочно освобождаване на л.св. Я. Ф.. С оглед на това моли да бъде отменено първоинстанционното определение и да бъде уважена жалбата на подзащитния й по съображенията, изложени в нея.

В съдебно заседание пред настоящата инстанция представителят на САП оспорва жалбата на осъдения Я. Ф., като споделя изложените от първостепенния съд обстоятелни мотиви, с които е приел, че поправителният процес при осъдения Ф. все още не е приключил и че наказанието следва да продължи да се изпълнява. Моли да бъде потвърдено обжалваното определение на СГС.

В насроченото и проведено пред въззивния съд открито съдебно заседание не се явява началникът на затвора София, нито упълномощен от него представител, като тази страна в производството не заявява становище по същество - относно жалбата на осъдения Я. Ф. и атакуваното с нея определение на СГС.

Апелативен съд-София, след като прецени събраните по делото доказателства, обсъди становищата на страните в процеса и служебно провери правилността на атакуваното определение, намери следното:

По отношение на осъдения Я. А. Ф. с ЕГН ***** е приведено в изпълнение и към момента се изтърпява наказание в размер на 15 години лишаване от свобода, определено му с постановен в производство по чл. 457 ал.3 от НПК съдебен акт по ЧНД № 4681/2019 г. по описа на СГС, с който е приета за изпълнение постановена в Република Турция присъда за престъпление, квалифицирано като такова по чл. 242 ал.2 вр. чл. 18 ал.1 съгласно НК на Република България. Съдебният акт, с който е приета за изпълнение чуждата присъда и е определено търпяното наказание лишаване от свобода, е влязъл в сила на 06.02.2020 г.

Осъденият Я. Ф. е постъпил в затвора София на 24.10.2019 г., а началото на изтърпяването на горното наказание е 11.02.2020 г. при първоначален „строг“ режим. При изтърпяването на това наказание е зачетен предварителен арест на осъдения Ф. за периода от 09.11.2014 г. до 11.02.2020 г. за срок от 5 години, 3 месеца и 2 дни.

Към датата 15.05.2023 г. лишеният от свобода Я. А. Ф. е изтърпял фактически 8 години, 6 месеца и 6 дни; от работа е изтърпял 11 месеца и 25 дни, или всичко е изтърпял 9 години, 6 месеца и 1 дени, като неизтърпеният остатък от наказанието се равнява на 05 години, 05 месеца и 29 дни.

Обсъждайки наличието на законоустановените предпоставки за постановяване на условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на останалата част от търпяното от Я. А. Ф. наказание лишаване от свобода, СГС правилно и обосновано е приел, че доколкото осъденият Ф. е изтърпял фактически повече от 1/2 от наказанието, наложено му за престъпление, което не представлява опасен рецидив, то е налице формалната предпоставка на чл. 70 ал.1 т.1 от НК, изискваща периодът на фактическото изтърпяване на наказанието лишаване от свобода да не е по-малък от 1/2 от размера на наложеното наказание.

За да остави молбата на лишения от свобода Я. А. Ф. за условно предсрочно освобождаване без уважение, градският съд е приел, че не е налице другата установена в закона предпоставка за УПО, като е счел, че към настоящия момент не са удостоверени в пълна степен изискванията осъденото лице да е дало достатъчно доказателства за поправянето си, респективно, че в случая не са представени доказателства в такъв обем и с такъв интензитет,

че да мотивират извод за окончателно приключил поправителен процес и за липса на необходимост от продължаване изтърпяването на наказанието лишаване от свобода.

Но на практика основното съображение на СГС да постанови отказ за допускане на условно предсрочно освобождаване на л.св. Ф. се явяват изтъкнати в доклада на ИСДВР фактори, индикиращи необходимост от допълнителна работа в насока преоценка на отношението му към правонарушението, доколкото в доклада е заявено, че осъденият поема само в някаква степен отговорност за извършеното от него правонарушение, при което като причина за него /правонарушението/ се търси в обстоятелства, които са извън контрола на осъденото лице.

На следващо място, за да отхвърли молбата за условно предсрочно освобождаване, СГС е приел също, че е налице необходимост от продължаване работата с осъдения Ф. в насока удостоверяване на добити положителни резултати в областта „умения за мислене“, доколкото е констатирано, че по този въпрос затворническата администрация е дала оценка като „непоследователно“.

Въззивният съд не споделя така изложените от първостепенния съд доводи, послужили за мотивиране на решаващия му извод за неоснователност на молбата на осъдения Я. Ф. за постановяване на условно предсрочно освобождаване.

В случая макар СГС в крайна сметка да е приел, че не е налице установената в закона предпоставка за УПО осъденият да е дал достатъчно доказателства за поправянето си, то изложените от него мотиви и съображения в тази насока /за отсъствието на така посочената предпоставка/ на практика не се основават на ясен и конкретен отговор на въпроса дали в действителност по делото са налице или не са налице данни осъденият Ф. да е дал достатъчно доказателства за своето поправяне.

За произнасянето на съда в настоящото производство от първостепенно и съществено значение се явява именно отговорът на въпроса дали вследствие на престоя на осъдения в местата за лишаване от свобода и на провежданите спрямо него корекционни мероприятия в процеса на изтърпяване на наказанието е постигнат целения с тях резултат – действителното му поправяне. В тази връзка съгласно разпоредбата на чл. 439а ал.1 от НПК доказателства за поправянето са всички обстоятелства, които сочат за положителна промяна у осъдения по време на изтърпяване на наказанието, като доброто му поведение, участието му в трудови, образователни, обучителни, квалификационни или спортни дейности, в специализирани програми за въздействие, общественополезни прояви.

Извършвайки собствена оценка на доказателствата относно наличието на такива обстоятелства, АС-София счита, че от данните по делото еднозначно и безпротиворечиво се установява, че към настоящия момент с поведението си осъденият Я. Ф. е дал достатъчно по обем и съдържание доказателства за своето поправяне. Т.е., въззивната инстанция намира, че към момента е налице и втората от законоустановените предпоставки за постановяване на предсрочно условно освобождаване на осъдения Ф., като съображенията за това са следните:

Анализът на цялостното поведение на лишения от свобода Я. Ф. по време на престоя му в затворническото заведение обосновава извода на въззивния съд, че към момента той е дал

достатъчно доказателства за поправянето си, доколкото присъстват убедителни данни за трайна и устойчива положителна промяна в поведението, мисленето и нагласите му.

В тази насока САС отчита съдържащите се в актуалния доклад на ИСДВР затвора София В. Б. фактически констатации относно личността и поведението на Я. Ф. в пенитенциарното заведение по време на изпълнение на наказанието, както и дадената му оценка от администрацията на затвора. По този повод в цитирания доклад на ИСДВР е посочено, че л.св. Ф. е емоционално-волево уравновесен, с наличен интелектуален потенциал над средния, с добра поведенческа култура, стремящ се към безконфликтност и дистанциране в междуличностните взаимоотношения, придържащ се към устойчиви модели на поведение, стремящ се да съвместява собствените си възгледи с изискванията на социалната среда, изпълнителен и коректен по отношение на служителите от администрацията и НОС, толерантен към останалите лишени от свобода, без дискриминационни нагласи, поддържа социален контакт с близките си с добри и подкрепящи взаимоотношения със семейството си; че за първи път е в МЛС; че със заповед от 30.10.2020 г. му е възложено да работи на норма в цех „Пликове и папки“, където се справя добре с възложените му трудови задачи и проявява усърдие при изпълнението им; че е налице положителна тенденция в развитието му както в поведенчески, така и в личен план; че е с добро поведение; че активно се включва в организиранияте дейности за осмисляне на свободното време; че демонстрира приемане на установените норми и правила и спазване на реда в групата и в общежитието; че спазва поетите обещания и ангажименти.

В актуалния доклад на ИСДВР се съдържа и информация, че не са констатирани негови нарушения на вътрешния ред и че не е наказван, но че до момента е награждаван както следва:

- със заповед № 32/28.01.2021 г. е награден с „писмена похвала“.
- със заповед № 160/05.10.2021 г. е награден с извънредна хранителна пратка.
- със заповед № 42/17.02.2022 г. е награден с „удължено свиждане за срок от 4 часа“.
- със заповед № 181/12.09.2022 г. е награден с „удължено свиждане за срок от 4 часа“.
- със заповед № 46/17.02.2023 г. е награден с „удължено свиждане за срок от 4 часа“.

От същия доклад се установява още, че при направената оценка на риска от рецидив на входа са констатирани ниски стойности – 35 т.; че при направената оценка на риска в основания етап на изтърпяване на наказанието са констатирани постигнати цели и задачи и след отчитането им рискът от рецидив е редуциран на 28 т.; че сравнителният анализ на оценките показват намален риск от последващо осъждане; че положителната промяна се доказва от понижаването на общата оценка със 7 пункта; че към настоящия момент в условията на затвора няма данни за риск от сериозни вреди за другите лишени от свобода и за служители, като няма злоупотреба с гласуваното му доверие.

В доклада на ИСДВР като ресурси на л.св. Ф. са посочени стабилно жилищно положение, образование, запазени социални контакти, желание за трудова дейност, нагласа за бъдещ законосъобразен начин на живот, липса на психологически проблеми и липса на зависимост

към наркотици и алкохол. На базата на тези ресурси е дадена благоприятна прогноза за развитието на личността на осъдения Ф..

В заключение в доклада на ИСДВР на практика е заявено отрицателно становище по отношение на подадената от л.св. Я. Ф. молба за условно предсрочно освобождаване, доколкото е прието, че съгласно прогресивната система и планирания план на присъдата при доказани положителни промени л.св. Я. А. Ф. ще бъде предложен първо за прекатегоризиране в затворническо общежитие от открит тип.

Макар в актуалния доклад на ИСДВР да са направени изводи, че вследствие на провежданата корекционно-възпитателна работа се наблюдават положителни промени в зоните от профила на нуждите „отношение към правонарушението“ и „умения за мислене“, то относно тези зони са изложени и известни резерви. Така, досежно зоната „отношение към правонарушението“ е посочено, че осъденият поема само в някаква степен отговорност за извършеното правонарушение и че според него причината е в обстоятелства, които са били извън неговия контрол; както и че не разпознава всички фактори, които са допринесли за извършването на правонарушението. А досежно зоната „умения за мислене“ е прието, че е непоследователен в това, което счита за проблемно, и в осъзнаването на собствения си принос; че осъзнава наличието на проблеми и необходимостта да прави нещо в тази връзка, но че създава ограничен брой алтернативи в повечето ситуации и не може да дефинира ясно стъпките, които трябва да предприеме; че е склонен да се насочва към краткосрочни решения или бърз изход от затрудненото положение, евентуално пренебрегвайки дългосрочните проблеми; както и че има твърде неясни цели. Отличителното /особеното/ в случая е, че тези резерви в посочените две зони от профила на нуждите не са поставени от изготвилния доклад на ИСДВР в основата на мотивите му да счете, че към момента все още не са налице всички предпоставки за УПО. Както бе посочено, отрицателното становище по молбата на осъдения Ф. за УПО на практика е мотивирано с неизпълнението докрай на прогресивната система, като в тази връзка не са изложени никакви съображения и аргументи как и по какъв начин изтъкнатите неудачи и неблагоприятия в цитираните две зони от профила на нуждите са се отразили на неизпълнението на прогресивната система, за да обосноват извод, че осъденият не е представил доказателства за поправянето си.

И за разлика от ИСДВР, който не е мотивирал отрицателното си становище по молбата за УПО с изразените резерви в посочените две зони от профила на нуждите, СГС на практика е обосновал отказа си да постанови УПО тъкмо с тези констатиранни в доклада на ИСДВР нерешени проблеми в зоните от профила на нуждите. Но за сметка на това, подобно на ИСДВР, градският съд също не е изложил никакви мотиви и аргументи как и по какъв начин изтъкнатите неудачи и неблагоприятия в цитираните две зони от профила на нуждите са се отразили на преценката му, че осъденият все още не е дал достатъчно доказателства за поправянето си.

Поправянето е фактически процес на трайна промяна на поведението на осъдения като негова реакция към наказанието и изтърпяването му, при който /процес/ съществуващите нагласи, определящи избор на престъпно поведение, постепенно отпадат и се заместват от

нагласи за правомерно и законосъобразно поведение. А поправянето /като резултат/ е настъпилата положителна промяна в поведението /в динамичния стереотип/ на осъдения вследствие на корекционното въздействие и на целия корекционно-възпитателен процес и е свързано с преосмисляне на извършеното престъпление и засяга интелектуалната и волевата сфера на лишения от свобода, в които се формира наказателноправната вина. И тъй като корекционното въздействие и поправителният процес протичат във времевите граници на наказателноизпълнителното правоотношение, това означава, че преценката дали поправителният процес е успешен и завършен и какъв е резултатът от поправителното въздействие следва да бъде направена въз основа на изследване на цялостното поведение на осъдения по време на целия срок на изтърпяване на наказанието. Това принципно положение е и нормативно заложено, като се извежда от разпоредбата на чл. 439а ал.3 НПК. Тълкуването на същата недвусмислено сочи, че във всички случаи при извършването на преценка за наличието на основания за постановяване на условно предсрочно освобождаване е необходимо да се изследва цялостното поведение на осъдения по време на изтърпяване на наказанието.

Съобразно това предписание на закона в настоящото производство съдът е длъжен да анализира всички налични доказателства относно поведението, нагласите и стратегиите на осъдения в целия период от време на изтърпяване на наказанието. Така, обсъждайки всички приобщени доказателства, включително и показанията на разпитаните във въззивното производство свидетели, САС намира, че в случая не са установени по безспорен и несъмнен начин описаните в актуалния доклад дефицити в зоните от профила на нуждите „отношение към правонарушението“ и „умения за мислене“. На първо място, от логичните, последователни и безпристрастни показания на св. В. Б. се налага извода, че в последния доклад за Я. Ф., изготвен от него, той е обобщил всичко от началото на присъдата до момента и че този доклад е обобщение от всички предишни доклади, които са написани от инспектори социална дейност, които са работили с осъдения, и инспектори-психолози. А това означава, че на практика изложеното в доклада не е в резултат на собствените на Б. констатации и преценки, а на констатациите и оценките на предходно работилите с осъдения негови колеги. На второ място, от показанията на св., който последно е работил с осъдения, се установява, че Я. Ф. осъзнава това, което е извършил като правонарушение; не спори относно това, за което съдът го е осъдил, и е приел да си изтърпява присъдата, която му е наложена.

И на трето място, в приложения по делото препланиран план на присъдата на л.св. Я. Ф. от дата 04.05.2022 г. в зоните от профила на нуждите „отношение към правонарушението“ и „умения за мислене“ са били поставени цели и задачи с продължителност 1 година, като е очевидно, че този срок към настоящия момент вече е изтекъл. Същевременно обаче липсват данни и не се твърди да е изготвян нов актуален препланиран план на присъдата на Ф., в който да са поставяни конкретни цели и задачи в тези зони. А това, противно на приетото от СГС, недвусмислено сочи, че самата затворническа администрация не е преценила да е налице необходимост от продължаване работата с осъдения Ф. в зоните от профила на

нуждите „отношение към правонарушението“ и „умения за мислене“.

В обобщение, отчитайки така изложеното, въззивният съд приема, че към момента е налице достатъчна положителна промяна, довела до преодоляване дефицитите в обсъжданите зони от профила на нуждите.

Напълно идентични с констатациите в актуалния доклад на ИСДВР са констатациите в приобщения по делото Доклад за пробационен надзор на л.св. Я. А. Ф.. Тази идентичност очевидно се дължи на факта, установен от показанията на разпитаната в качеството на свидетел инспектор-пробация П. Н.-Г., изготвила въпросния пробационен доклад, че същата няма лични впечатления от корекционния процес спрямо осъдения, че е изготвила доклада на база съдържащите се документи за него в досието и/или в електронната система, и че е предложила пробационна мярка в случай, че съдът прецени да постанови условно предсрочно освобождаване, на базата на всички изводи, които са направени в предходните доклади. Затова въззивният съд оценява като напълно произволен, необоснован и лишен от доказателствена основа изводът на инспектора-пробация в доклада за пробационен надзор, че процесът на поправяне и превъзпитание по отношение на л.св. Я. Ф. не е завършен.

Преценявайки показанията на разпитания във въззивното производство свидетел В. Б., апелативният съд счита, че в тях се съдържат несъмнени данни за трайни и устойчиви положителни тенденции в поведението, мисленето и нагласите на осъдения Ф., формирани в процеса на изтърпяване на наказанието. В частност от показанията на сВ. освен посоченото вече по-горе се установява също, че при осъдения Ф. корекционният процес върви по най-добрия начин; че същият спазва дисциплината, не е наказван, награждаван е многократно, не създава проблеми на инспекторите, съдейства им; че с другите лишени от свобода, с които е настанен в групата, няма междуличностни проблеми; че в сравнение с другите върви добре; че поддържа връзка с външния свят и със своите близки, че последно е бил поощрен с 4 часа свиждане с близките си и че сега му предстои свиждане 8 часа извън общежитието.

Във връзка с подадената от л.св. Я. Ф. молба за условно предсрочно освобождаване по делото е постъпило отрицателно становище от Н. София, в което се сочи, че не са налице достатъчно данни за поправянето на осъдения в рамките на пенитенциарното заведение; че целите и задачите, заложи в плана на присъдата, не са изпълнени към момента; че има актуални проблемни зони, по които работата следва да продължи; че рискът от вреди е с непроменени стойности; че рискът от рецидив не е намален в достатъчна степен; че прогресивната пенитенциарна система не е изпълнена докрай; както и че има значителен остатък на ниезтърпяното наказание.

Настоящата инстанция не намира това становище на Н. София за обективно, достоверно и подкрепено от конкретни доказателства. То не се основава на преки и непосредствени лични впечатления от провеждания превъзпитателен процес спрямо осъдения, а очевидно почива на други, неустановени и неупоменати източници на информация. Освен това въпросното становище на Н. е декларативно и неубедително мотивирано, като изтъкнатите в него аргументи се явяват несъстоятелни и не се споделят от въззивния съд. В тази връзка апелативният съд счита, че становището на Н. обективно не се подкрепя нито от

констатациите в цитирания по-горе доклад за лишения от свобода Ф., нито от последния препланиран план на присъдата /който на практика е изтекъл/, нито от останалите приложени по делото доказателства /намиращи се в затворническото досие/, като тъкмо напротив – категорично се опровергава от изнесените в този доклад данни, от данните в останалите писмени доказателства /включително и тези в затворническото досие/, както и от показанията на разпитания пред въззивния съд свидетел Б., имащ пряко наблюдение върху поведението на осъдения и протичането на корекционната работа с него. Затова САС счита, че при формулирането на становището, че не са налице достатъчно данни за поправянето на осъдения Ф. в рамките на пенитенциарното заведение, началникът на затвора е подходил твърде субективно в оценката си за поправянето на осъдения и за настъпилата промяна в поведението му и в степента на риска от рецидив и от вреди. Както бе изтъкнато по-горе, по делото липсват каквито и да са данни, които да поставят под съмнение достоверността на констатациите в доклада на ИСДВР относно конкретните резултати от корекционната дейност спрямо осъдения, надлежно потвърдени от показанията на разпитания пред въззивния съд свидетел, изготвил този доклад. В крайна сметка поправянето на осъдения вследствие на завършен спрямо него корекционен процес се установява от представения по делото доклад и от подкрепящите го доказателства, съдържащите се в показанията на автора на доклада, както и в затворническото досие, и доколкото те /докладът, свидетелските показания и данните в затворническото досие/ установяват конкретни факти досежно поведението и отношението на осъдения в местата за лишаване от свобода, то за настоящия съд не съществува съмнение в достоверността на така описаните факти. Още повече, че те не се опровергават от никакви други налични данни /респ. доказателства/.

Необосновани /доказателствено необезпечени/ се явяват констатациите на Н., че все още са налице актуални проблемни зони, дефицитите по които не са преодолени и работата по които следва да продължи; че целите и задачите, заложи в плана на присъдата, не са изпълнени към момента в своята цялост. От посочените по-горе писмени и гласни доказателствени източници и на базата на данните за цялостното поведение на осъдения Ф. се налагат изводи, че целите и задачите, заложи в индивидуалния план на присъдата, са изпълнени в цялост; че целите и задачите по последния препланиран план на присъдата са изпълнени; че към момента не е изготвен нов, последващ, препланиран план на присъдата; както и че не се доказват по изискуемия несъмнен и категоричен начин дефицити в проблемни зони, в които да се налага продължаването на корекционния процес. Съобразно тези констатации без съществено значение относно преценката дали осъденият е дал достатъчно доказателства за своето поправяне се явява обстоятелството, че прогресивната пенитенциарна система не е изпълнена в своята цялост, т.е., че режимът му не е прекатегоризиран в затворническо общежитие от открит тип.

В актуалния доклад за л.св. Я. Ф. е посочено, че анализът на оценките показва намален риск от последващо негово осъждане. С оглед на това и предвид останалите данни по делото относно поведението на Ф. в местата за лишаване от свобода и неговите нагласи въззивният съд счита, че в случая пониженото ниво на риска от рецидив снижава вероятността от ново

престъпление, като я елиминира до степен, че да бъде удовлетворен стандартът за преодоляването на риска от рецидив, а именно – вероятността осъденият Ф. да извърши ново престъпление в условията на свобода категорично не надхвърля тази за всеки един неосъждан гражданин. С оглед на това лишен от всякакво основание е доводът на Н., че рискът от рецидив при осъдения Я. Ф. не е намален в достатъчна степен, за да позволи постановяване на условното му предсрочно освобождаване.

Неоснователен е и аргументът на Н., че не следва да бъде постановявано условно предсрочно освобождаване на Я. Ф. поради значителен остатък на неизтърпяното наказание. Тук въззивният съд намира за необходимо да отбележи, че съгласно разпоредбата на чл. 439а ал.3 от НПК размерът на неизтърпяната част от наказанието не може да бъде единствено основание за отказ от постановяване на условно предсрочно освобождаване, без да се изследва цялостно поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието. А в настоящия казус именно цялостното поведение на осъдения в пенитенциарното заведение несъмнено сочи на трайна и устойчива положителна негова промяна, поради което сам по себе си размерът на неизтърпеният остатък не се явява пречка за постановяване на условно предсрочно освобождаване.

Така, основавайки се на показанията на свидетеля В. Б., на положителните констатации в актуалния доклад на ИСДВР по чл. 155 от ЗИНЗС, на потвърждаващите ги констатации в доклада за пробационен надзор и на съвкупната информация, съдържаща се в затворническото досие и по делото, въззивният съд намира, че цялостното поведение на л.св. Я. Ф. по време на изтърпяване на наказанието лишаване от свобода в затворническото заведение сочи на наличието на убедителни данни за трайна коренна промяна на личността, поведението и мисленето на осъденото лице в положителна насока. Изложените в докладите на ИСДВР и за пробационен надзор констатации и оценки, потвърдени от показанията на СВ., дават основание на САС да счете, че положителната промяна при л.св. Ф. е същностна, действителна и реално настъпила. За обосноваването на този извод от особено решаващо значение се явяват обстоятелствата за липсата на каквито и да са наказания за нарушения на реда и дисциплината /които да компрометират постигнатите положителни резултати от корекционния процес/; за многократното му /5 пъти/ награждаване; за постъпилите относно него много добри отзиви и оценки по повод изпълнението на трудовите му задължения; за проявяваната от него активност и инициативност в общопенитенциарните дейности; както и за отсъствието на данни той да е злоупотребил с гласуването му от администрацията на затвора доверие.

Всички гореизброени обстоятелства /трудовете и другите му изяви и въобще поведението му при изтърпяването на наказанието; многократното му награждаване и изрядното му държане в местата за лишаване от свобода/ сами по себе си са достатъчно красноречиви за настъпилата трайна и необратима положителна промяна в личността и поведението на осъдения Я. Ф., като преценени ведно с всички останали положителни тенденции в поведението и нагласите му, ясно и недвусмислено демонстрирани от него и в съдебното заседание пред въззивния съд /включително и при непосредственото му изслушване му от

съдебния състав/, дават основание да се приеме, че към настоящия момент поправянето на този осъден е завършено в напълно достатъчна степен, респективно, че осъденият е дал достатъчно доказателства за поправянето си и че е подготвен за законосъобразен начин на живот на свобода.

Във връзка с гореизложеното САС е на мнение, че за поправянето на осъдените и за връщането им в обществото като пълноценни граждани решаваща роля има и подкрепата на близките им хора, с които осъдените свързват перспективите си при живот на свобода. В конкретния случай данните по делото несъмнено сочат, че съхранените семейни връзки на Я. Ф. и подкрепата от близките му /сестра му и родителите му/, които обстоятелства на практика се явяват един от факторите, осигурили житейска перспектива на този осъден, съществено са допринесли за успешното приключване на корекционния процес спрямо него в условията на местата за лишаване от свобода.

Фактическите изводи на въззивния съд за наличието на трайна положителна промяна у осъдения по време на изтърпяване на наказанието лишаване от свобода и за действителното му поправяне се основават изцяло на критериите, заложи в самия закон /чл. 439а ал.1 от НПК/, а именно - на безспорните и непротиворечиви данни за доброто му и изрядно поведение, за активното му, отговорно и ползотворно участие в трудовата дейност и в общопенитенциарните дейности, мероприятия и специализирани програми с лишените от свобода.

Предвид гореизложеното неправилен се явява решаващият извод на СГС, че осъденото лице не е дало достатъчно доказателства за поправянето си, респективно, че в случая не са представени доказателства в такъв обем и с такъв интензитет, че да мотивират извод за окончателно приключил поправителен процес и за липса на необходимост от продължаване изтърпяването на наказанието лишаване от свобода.

Безспорно е по делото, че с примерното си и изцяло позитивно поведение, както и с отговорното си и честно отношение към труда той е дал достатъчно доказателства за своето поправяне и фактически е изтърпял повече от 1/2 от наложеното му наказание. Следователно в случая са налице всички предпоставки по чл. 70 ал.1 от НК за постановяване на предсрочно условно освобождаване по отношение на осъдения Я. Ф.. С оглед на това АС-София намира, че първоинстанционният съд незаконосъобразно е отказал да уважи молбата му за условно предсрочно освобождаване, поради което атакуваното определение на СГС следва да бъде отменено и вместо него да бъде постановено условно предсрочно освобождаване по отношение на този осъден от изтърпяване на останалата част от наказанието лишаване от свобода /цялото в размер на 15 години/.

На основание чл. 70 ал.6 от НК следва да бъде определен изпитателен срок в размер на неизтърпяната част от наказанието, която към датата 15.05.2023 г. се явява 05 години, 05 месеца и 29 дни, съгласно справка на МП-ГД“ИН“-затвора град София от 11.05.2023 г. /на л.24 от въззивното дело/.

На основание чл. 70 ал.6 пр. 2 от НК въззивният съд намира за необходимо постановяването

по отношение на осъдения Ф. на пробационна мярка по чл. 42а ал.2 т.2 от НК /задължителни периодични срещи с пробационен служител/ в рамките на изпитателния срок и за максимално допустимия по закон такъв, а именно – за срок от три години.

Воден от гореизложеното и на основание чл. 345 ал.2 във вр. 341, ал. 2 НПК Апелативен съд - София

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ протоколно определение на СГС, НО, 19 състав от 31.03.2023 г. по протокол № 1574 от тази дата, постановено НЧД № 1376/2023 г. по описа на същия съд, с което е оставено без уважение искането на лишения от свобода Я. А. Ф. за допускане на условно предсрочно освобождаване на остатъка от търпяното от него наказание лишаване от свобода по НЧД № 4781/2019 г. /така посоченият номер на делото е грешен, доколкото действителният номер е 4681/2019 г./ по описа на СГС и вместо това:

ПОСТАНОВЯВА условно предсрочно освобождаване по отношение на осъдения Я. А. Ф. с ЕГН ***** от изтърпяване на останалата част от наказанието в размер на 15 години лишаване от свобода, определено му с постановен в производство по чл. 457 ал.3 от НПК съдебен акт по ЧНД № 4681/2019 г. по описа на СГС, с който е приета за изпълнение постановена в Република Турция присъда за престъпление, квалифицирано като такова по чл. 242 ал.2 вр. чл. 18 ал.1 съгласно НК на Република България.

На основание чл. 70 ал.6 от НК ОПРЕДЕЛЯ изпитателен срок в размер на неизтърпяната част от наказанието, която към датата 15.05.2023 г. е 05 години, 05 месеца и 29 дни, съгласно справка на МП-ГД“ИН“- затвора град София от 11.05.2023 г. /на л. 24 от въззивното дело/.

На основание чл. 70 ал.6 пр.2 от НК ПОСТАНОВЯВА по отношение на осъдения Я. А. Ф. с ЕГН ***** изпълнението на пробационна мярка по чл. 42а ал.2 т.2 от НК - задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от 3 /три/ години.

Определението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____